

2018-05-24
S2018/03236/FS (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag angående inrättande av statsbidrag till regionala kvalitetsregistercentrum

Regeringens beslut

Socialstyrelsen ges i uppdrag att under 2018, med utgångspunkt i redovisningen av uppdraget angående förstudie om statsbidrag för regionala kvalitetsregistercentrum (S2017/05729/FS), ta fram ett preciserat förslag på kriterier för medelstildelning och uppföljning av statsbidrag. Avsikten är att ett i förordning reglerat statsbidrag sedan ska utformas. Vid uppdragets genomförande ska Socialstyrelsen ha en nära dialog med Regeringskansliet och utföra uppdraget i nära samverkan med landsting och regioner, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), regionala kvalitetsregistercentrum, regionala cancercentrum (RCC) samt andra som myndigheten bedömer lämpliga. Socialstyrelsen får för uppdraget använda 500 000 kronor under 2018. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 28 till Socialstyrelsens disposition. Socialstyrelsen ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 november 2018. Av rapporten ska framgå Socialstyrelsens arbete, bidragskonstruktion samt förslag till förutsättningar för medelstildelning och uppföljning.

Bakgrund

Staten behöver i kvalitetsregistersystemet övergripande följa upp och utvärdera hälso- och sjukvårdens och omsorgens kvalitet och effektivitet. Staten och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har sedan 2011 ingått överenskommelser om gemensamma satsningar för att utveckla de Nationella Kvalitetsregistren. Syftet med satsningarna har varit att utveckla kvalitetsregistren så att dess potential för vårdens utveckling kan realiseras.

Parterna i överenskommelsen för 2018 är överens om att kvalitetsregistren ska vara en integrerad del i ett nationellt hållbart system för den samlade kunskapsstyrningen och uppföljningen av svensk hälso- och sjukvård samt ett viktigt stöd för att uppnå en kunskapsbaserad och jämlik hälsa och resurseffektiv vård och omsorg. Landstingen har också ett ansvar att tillse att samtliga kvalitetsregister som beviljas medel uppnår hög anslutnings- och täckningsgrad samt att tillse att system och tid säkras som möjliggör att registren används som en integrerad del i förbättringsarbetet. Vidare är parterna överens om att statens stöd främst bör vara riktat mot att ge förutsättningar för en effektiv infrastruktur, samt stödja registrens tillgängliggörande för klinisk forskning, inklusive samarbete med life science-sektorn.

Regionala kvalitetsregistercentrum

Kvalitetsregistercentrumen ska vara ett stöd i hälso- och sjukvårdens förbättringsarbete på regional och lokal nivå. Syftet med registercentrumens arbete är att öka samverkan och tydliggöra ansvarsfördelningen mellan register och registercentrum, samt tydliggöra hur samverkan med regionala cancercentrum ska se ut vad gäller stöd till kvalitetsregistren inom cancerområdet. Enligt vad som överenskommit mellan staten och SKL ska registercentrumen ge stöd till kvalitetsregistren vad gäller start, utveckling och drift av register vilket innebär att i samverkan med regionala cancercentrum upprätthålla en ändamålsenlig infrastruktur för kvalitetsregistrens behov av:

- Registerplattformar inklusive stöd för nationella integrationslösningar på it-området.
- Anpassade lösningar för utdata för att bl.a. tillgodose vårdens behov av information för att kunna kvalitetssäkra och utveckla verksamheten.
- Statistik.
- Identifiera behov av stöd i forskningsfrämjande insatser.

Ärendet

I linje med vad som överenskommit mellan regeringen och SKL görs bedömningen att statens roll främst bör vara att bidra till förutsättningar för en effektiv infrastruktur, samt stödja registrens tillgängliggörande för klinisk forskning, inklusive samarbete med life science-sektorn.

Det yttersta syftet med att inrätta statsbidrag till de regionala kvalitetsregistercentrumen är att genom förbättrade uppföljningsmöjligheter nå ökad

vårdkvalitet och förbättrade vårdresultat samt ett mer effektivt utnyttjande av hälso- och sjukvårdens resurser. Ett ytterligare syfte är att förbättra förutsättningarna för forskning och utveckling.

Genom att inrätta ett i förordning reglerat statsbidrag ges även förbättrade möjligheter till långsiktigt arbete och förbättrade möjligheter till utvärdering och uppföljning av kvalitetsregistersystemet.

Mot denna bakgrund bör förordningsreglerade statsbidrag, som kan sökas av kvalitetsregistercentrumen, i huvudsak användas för att säkerställa kvalitetsregistrens infrastruktur. Statsbidragets syfte ska vara att kvalitetsregistercentrumen ska ges möjlighet att upprätthålla och stödja en ändamålsenlig infrastruktur till kvalitetsregistren.

Närmare om uppdraget

Socialstyrelsen ska i redovisningen av uppdraget lämna förslag på vilka huvudsakliga uppgifter som registercentrumen ska utföra för att få del av medlen. De landsting eller regioner som ingår i den aktuella hälso- och sjukvårdsregionen där ett kvalitetsregistercentrum verkar bör ha upprättat avtal om samverkan. Kvalitetsregistercentrumen bör också teckna avtal om samverkan sinsemellan samt tydliggöra hur samverkan med regionala cancercentrum ska se ut vad gäller stöd till kvalitetsregistren inom cancerområdet. Det är särskilt viktigt för att inte varje kvalitetsregistercentrum var för sig ska behöva bygga upp, ha all kompetens och alla funktioner på plats inom det egna centret utan kan ta hjälp från ett annat kvalitetsregistercentrum som redan har en viss kompetens och verksamhet.

Vidare görs bedömningen att kvalitetsregistercentrumen bör bidra med kompetens i den lokala och regionala utvecklingen mot ett gemensamt system för kunskapsstyrning genom samverkan med landstingens nationella kunskapsstyrningsstruktur.

Statsbidraget bör vidare bidra till ökad enhetlighet avseende standardiserade variabler samt användas till kostnader för att stödja kvalitetsregistren med nedanstående huvudsakliga uppgifter, antingen i egen regi eller med hjälp av annat kvalitetsregistercentrum och RCC. Statsbidraget ska således användas för att bygga upp en verksamhet med följande huvudsakliga stödfunktioner till kvalitetsregistren:

- IT-stöd
- Juridiskt stöd
- Stöd för ökad tillgänglighet
- Statistiskt stöd

Socialstyrelsen kan inom ramen för uppdraget ytterligare specificera förutsättningar för statsbidraget samt ta fram kriterier för uppföljning av tilldelade medel. Vid uppdragets genomförande ska Socialstyrelsen ha en nära dialog med Regeringskansliet och utföra uppdraget i nära samverkan med SKL och regionala kvalitetsregistercentrum samt andra som myndigheten bedömer lämpliga.

På regeringens vägnar

Annika Strandhäll

Erik Åhlin

Kopia till

Utbildningsdepartementet (U), Forskningspolitiska enheten
Finansdepartementet (FI), Budgetavdelningen
Sveriges Kommuner och Landsting